

**ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΟ ΛΕΥΚΩΜΑ
ΓΙΑ ΤΑ 45 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟΦΟΙΤΗΣΗΣ
ΑΠΟ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΕΥΚΟΝΟΙΚΟΥ
1973-2018**

ΛΑΡΝΑΚΑ, 2 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΜΝΗΜΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΛΕΥΚΟΣΣΙΑΚΟΥ

Μνήμη της γης μας!
Της γης μας της ελληνικής
με τα σπασμένα αγάλματα
τις εκκλησιές και τα ξακλήσια

Σήμερα θα σας ταξιδέψουμε
στο **Λευκώσιό μας!**
Είναι ένα γλυκό **σειράκι**
σε κόμπους αλόχουσους
και σε στράτες με κάτασπρα στίγματα!

Μνήμη της γης μας το **Γυμνάσιό** μας, καύχημα και στολίδι άλης της **Μεσοπορίας**
Πνευματικός Φάρος που το φως του καταύγασε τις φρυχές εκατοντάδων παιδιών
και πλημμύρισε τη ζωή τους με νόημα και ελπίδα
Ήταν το διαβατήριο για το «εν ζην» τους σαν ήρθαν τα πέτρινα χρόνια της
προσφυγιάς.

Στα 1938 ο εκπαίδευτικός **Αυδρέας Λοΰδης** από τη Λευκωσία ιδρύει το
«Βιωματικό Καλλέγον Λευκωσίου» που το 1940 θα μετονομαστεί σε
«Ανωτέρα Σχολή Λευκοτοικού» που την ευθύνη της έχει η κοινότητα και θα
μεταφερθεί στον λόφο του προφήτη Ηλία.

Τα εγκαίνια του ιδιόκτητου συγκροτήματος θα γίνουν το 1947 και θα ονομαστεί
«Κρατικό Ανωτέρα Σχολή» προς τιμήν του μεγάλου ευεργέτη της
του **Γεώργιου Κρασιτσή** που το όνομά του πρέπει να μνημονεύεται εις τους
αιώνιας των αιώνων.

Από την Έκθεση της τότε αστοικιακής κυβέρνησης το 1945 φαίνεται ότι στη
Σχολή φοιτούσαν 136 παιδιά, 118 μαθητές και 18 μαθήτριες, που πλήρωσαν
154 λίρες ως δίδατρα.

Ιστορικό σταθμό στην ιστορία της Ανωτέρας Σχολής **Λευκοτοικού** αποτέλεσε η
αναγνώριση το 1950 από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
της Ελλάδας των τεσσάρων από τις πέντε τάξεις ως ισότιμων με τις αντίστοιχες
των Κλασικών Γυμνασίων της Ελλάδας.

Το 1955-56 το σχολείο γίνεται εξατάξιο και το 1958 αναγνωρίζεται ως ισότιμο με
τα Ελληνικά Γυμνάσια.

Τη διετία 1960-62 κτίστηκε νέα πτέρυγα διώροφη, με επτά αίθουσες
διδασκαλίας, εργαστήριο Φυσικής και Χημείας. Το 1973 το κτηριακό

συγκρότημα θα ολοκληρωθεί με νέα διάροση πτέρυγα με άλλες τέσσερις
αίθουσες διδασκαλίας, ενώ πιο πριν είχαν κτιστεί ειδικές αίθουσες για το μάθημα
των Πρακτικών Γνώσεων.

Με την ανεξαρτησία, το 1960-61, θα ονομασθεί

«Ελληνικό Γυμνάσιο Λευκοοίκου» κι αργότερα «Γυμνάσιο Λευκοοίκου».

Με τα Γωτικού Φυθμού Πρατύλααί του,
μεγαλόπρεπα, επιβλητικά, αρχαιοπρεπή,
το αέτωμα, το γείσο, τους κίονες

Με τα γρασεμιά να μεθούν ακόμα την ψυχή μας,

σαν ανεβόαομε όλα εκείνα τα σκαλοπάτια

που θα μας έφεραν στα Πρατύλααί

με τους αστέραντους στοβιολάντες και τους ελαιώνες

που αγναντεύαμε αστό του λόφου,

με τα κεριά στον Προφήτη Ηλία, κεριά της πίστης στο θαύμα

Στο θαύμα που και σήμερα προσμένουμε!

Θυμόμαστε τις επισκέψεις του Αρχιεπισκόπου Μασκαρίου στο Γυμνάσιό μας από
το 1952 ως το 1958, αλλά και όταν τέλεσε τα Ξυκαίνια της Αίθουσας Τελετών
του Γυμνασίου μας, στις 26 Μαΐου του 1968, μια από τις λίγες στο νησί μας
επιβλητική και μεγαλόπρεπη, που ανεγέρθηκε πάλε με δωρεά του ευεργέτη μας
Γεώργιου Χαμιντή!

Θυμόμαστε τις παρελάσεις των εθνικών μας επετείων,

με το άγημα και την ελληνική σημαία

τη λεβεντιά και την περηφάνια των παιδιών,

με την μπάντα του Γυμνασίου μας

με τις κατέλες με τις παραδοσιακές στολές

τους φουστανελοφόρους

την επίσημη στολή μας με το πυλίκιο και το σήμα με την κουκουβιάνα

τις άσπρες φούστες, τα φοιγάκια, τα άσπρα καλπάκια και τα άσπρα ζάντια

που φορούσαν οι παραστάτες

την κατάθεση στεφάνων στη Στήλη των Ηρώων, στην κεντρική πλατεία του

Λευκοοίκου και το «Πέσατε Ήρωες», που τραγουδούσαμε με τη χορωδία μας

μπροστά στο κεντάριο των ηρώων μας

τα εωθινά και τις λαμπαδηφορίες που ακόμη μας προξενούν ρίγος και

συγκίνηση!

Ταυτόχρονα, θυμόμαστε με νοσταλγία τις εκδρομές μας, τους περιπάτους μας με

τα πόδια στον Άγιο Φωκά

τις εξομήσεις μας στο Μεραπύκι για το μνημόσυνο του Μεγαλόση Μασκρίδη,
ή τις εκδηλώσεις που κάναμε στο Μεραπύκι
για τους στρατιώτες της Ελληνικής Μεραρχίας που στραταπέδευε εδώ.
Θυμόμαστε ακόμη την επίσκεψή μας στις εγκαταστάσεις της εταιρείας που το
1970 έκανε διάτρηση για εξεύρεση πετρελαίου στο Λευκόνεικο που μέραι και
νύκτα ακουρόταν ένα βουητό.

Τι να προταθώμνηθούμε, αλήθεια!

Τις εκδρομές μας στην Χατζάρρα με τα κυκλάμνια

Στην αγαπημένη μας Χαλιεύρα, πηγαμένη στο πρόαπτο;

Στο Μοναστήρι του Αγίου Χρυσοστόμου ή του Μασσαρά ή στην αρχαία
Σαλαμίνα και τους Σάλους!

Να αποσταλήσουμε

τους λεβέντικους ελληνικούς χορούς,

τις καλλιτεχνικές εκδηλώσεις μας

τις θεατρικές μας παραστάσεις,

τις επισκέψεις μας στο ΕΓΚ με τη χορωδία και την ορχήστρα του Γυμνασίου μας,

τις αθλητικές εκδηλώσεις μας, τις επιδείξεις μας, τους προκρίτους αγώνες που

λάμβαναν μέρος οι αθλητές μας

ή το Α΄ Περιφερειακό Φεστιβάλ Λευκονείκου

με τις αρχαιοελληνικές στολές, όλες φτιαγμένες από τη χρυσοχέρα Παναγιώτα
Κλιιάδου,

με τα κορίτσια με τους ολάλευκους χιτώνες και με τα κόνιστρα στο κεφάλι, με

τα διαδήματα

και τις καπέλες που ενσάρκωναν τη Θεά των Χορών,

τη μανιακή θεά της Γουμνότητας, τη γυμνόστηθη, με τον μικρό πάθηρα στο

κεφάλι, που κρατά από ένα φίδι σε κάθε χέρι. Αυτά τα φιδία τα ετοιμασαν

αγωνιστές της ΕΟΚΑ στα κρατητήρια της Κοκκινοστοματιάς!

Αξίζει να αναφέρω και ένα γεγονός που σημάδεψε τη ζωή του Λευκονείκου: το

κάημο του Ταχυδρομείου μας στις 3 Δεκεμβρίου του 1955 κατά τη διάρκεια

διαδήλωσης των μαθητών του Γυμνασίου μας ενάντια στα μέτρα του Κυβερνήτη

Σερ Άζων Χάρντιγκ. Ακολούθησε πενθήμερο κέρφινο και οι συνδημότες μας

αναγκάστηκαν να πληρώσουν 2000 λίρες πρόστιμο.

Επιπρόσθετα, στις 23 Νοεμβρίου του 1956 σκοτώθηκαν δύο Άγγλοι στρατιώτες

και πληγώθηκαν πέντε από έκρηξη βόμβας, ενώ έπαιξαν ποδόσφαιρο στο

γήπεδο του Γυμνασίου.

Υπάρχουν κι άλλα ασφαλείς γεγονότα, αλλά θα αναφερθώ μόνο στον τραυματισμό του μαθητή Λουκά Ιατρού στις 7 Δεκεμβρίου του 1955, ο οποίος έμεινε παράλυτος στα δεκαοκτώ του χρόνια, όταν έπεσε από ηλεκτρικό στόλο, προσπαθώντας να κρεμάσει την ελληνική σημαία, όταν εμφανίστηκαν Άγγλοι στρατιώτες. Τον θυμόμαστε οι πιο πολλοί κάθε Κυριακή στην εκκλησία του Σωτήρος με το ανασηρικό καρτσάκι του. Πέθανε στις 27 Απριλίου του 1965.

Μετά την ανεξαρτησία, στη διάρκεια των δικτατορικών διαταραχών του 1963-64 έχασαν τη ζωή τους στο Μεροστίκη δυο μαθητές του Γυμνασίου μας: οι Μιχαλάκης Μασκρίδης από το Λευκοτόικο και Νίκος Σχοινηύ από την Ακροβρύ.

Όμως, οι μαθητές του Γυμνασίου Λευκοτόικου επέλεξαν να βιάσουν με το άλυτο αίμα τους ξανά τη γη του νησιού μας σαν ήρθε η αποφράδα χρονιά του 1974. Πόλλους νεκρούς και αγνοουμένους κλαίει το Γυμνάσιο Λευκοτόικου ανάμεσά τους και τον Καθηγητή των Μαθηματικών μας, τον Σωτήρη Μιχαήλ και συμμαθητές μας και φίλους μας, όπως τον Πέτρο Βελούση, τον Έκτορα Κτωσή, τον Ανδρέα Μασκρίδη, τον Βασίλη Χατζησιεγκαλλή και τον Επιφάνιο Επιφανίου, τον Πάνικο Χατζηπαντελή, τον Νίκο Μανδρίτη, τον Λοΐζακη Λοΐζου από τις Γούφες, που τον δολοφόνησαν στα δεκαέξι του χρόνια οι Τούρκοι, τον Κλείτο Κλείτου, που ακόμη αγνοείται, και τον Σταύρο Καμντζή που πέθανε στην Α΄ Εισβολή και τάφηκε στο κοιμητήριό μας.

Αιώνια η μνήμη αυτών!

Ζήτω Ανστάδρου Πάτριδά
Δήμαρχος Λευκοτόικου

ΚΛΑΣΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ 25^{ΗΣ} ΜΑΡΤΙΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 1972- 1973

ΚΛΑΣΙΚΟ

1. Αντανίου Λουκάς	11. Πυσάνδρου Ζηνοβία
2. Βελούσης Πέτρος	12. Μακρίδης Ανδρέας
3. Γρηγορίου Δημήτρα	13. Παπαδαπούλου Σωτηρία
4. Ζέκου Βασιλική	14. Σούγλη Μαργαρίτα
5. Γεροδιακόντου Μαρία	15. Τάπεινου Μερσέπη
6. Κασάγια Χαρίκλεια	16. Τόλλος Μιχαήλ
7. Καρούρη Θεοτίτσα	17. Τσουλλής Γεώργιος
8. Κιαφκουλλής Ιωάννης	18. Κατζίκου Πάρασκευή
9. Κούμα Γεωργία	19. Χριστοδούλου Σπυρούλα
10. Κουτσός Βασίλειος	20. Χρυσοστόμου Μαρία

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ

1. Αγαπίου Αναστασία

2. Γεωργίου Ανδρέας

3. Χαζέλας Λοΐζος

4. Καραγιάννης Γεωργίου

5. Κονταρά Παναγιώτα

6. Κουρή Ζηνοβία

7. Κουτσόγλα Μαρία

8. Κτωρής Έκτωρ

9. Κωνσταντά Αναστασία

10. Κώστα Κωνσταντίνος Π

11. Κώστα Κωνσταντίνος Σ.

12. Λοΐζου Γεωργία

13. Μάρκου Παντελίτσα

14. Μελωνά Κυριακή

15. Νικολάου Παναγιώτα

16. Παπαθεοδώρου Χρυσόστομος

17. Παρασκευόπουλος Βάσος

18. Πατσάκι Σωτηρία

19. Παύλου Μαρία

20. Παύλου Παύλος

21. Σάββα Μαρία

22. Σαρρής Ιάκωβος

23. Σιέγκα Κυριακή

24. Φοράρης Κωνσταντίνος

25. Χαριτωνίδης Βασίλειος

26. Χατζηγιάνη Ξυδρανή

27. Χατζημιχαήλ Σωτήριος

28. Χριστοφή Μαρία

29. Χριστοφή Χριστίνα

30. Χριστοφόρου Σοφία

Λευκόντοικο 1972

ΣΤΗΝ ΤΡΑΞΗ

Έκλεισα τις οικογενειακές φροντίδες

έξω από την αιλόθυρα του σχολείου.

Μπήκα με καρδιά ειλικρινή στην τάξη.

Νιώθω στα στήθια μου μια δύναμη

να μεταδώσω αυτό που ξέρω.

Στραφιάλασα τα μάτια των παιδιών στα μάτια μου.

Όμορφοι που ' ναι οι κόσμοι των παιδιών!

-Οι ρίζες των ματιών βρίσκονται στην καρδιά –

Είτεια φορές που το αβύο κοίταγμά τους γροβιάμα.

Κι είν' άλλες που τα ζωηρά παιδιά της Πέμπτης

το κοίταγμά μου αποφεύγουν.

Χουβεντιάζουμε με τα μάτια

Πόσα δεν λέμε με τα μάτια!

Πρεσβυτέρη Χριστική Πάροισκενιά

**ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΟ ΕΡΓΕ Κ. ΣΤΕΛΛΑΣ ΤΑΪΡΟΥ
ΑΤΟ ΕΛΘΟΝΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΛΕΒΕΚΟΝΟΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΤΩ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΛΕΒΕΚΟΝΟΙΚΟΥ**

Σημειώματα
κ. Στέλλας Ταΐρου

Με τον Διευθυντή μας μ. Χριστόδουλο Πάτσα και τη δασκάλα μας κ. ~~Μαρούδα Χίτη~~

Β' Τάξη Δημοτικού με την κ. Μίνα Χαζομιά

Γ' Τάξη Δημοτικού με την κ. Παναγιώτα Γρηγορίου

Β' Τάξη Δημοτικού με τον κ. Γιώργη από την Αλεξάνδρεια

Γ' Τάξη Δημοτικού με τον μ. Χυριόκο Νικόλαϊδη

Στ' Τάξη Δημοτικού με τον Διευθυντή μας μ. Χριστόδουλο Πίττα, μαζί με τις δασκάλες μας
 κ. Παναγιώτα Γρηγορίου, κ. Άννα Κωνσταντινίδου και κ. Μαργαρίτα Κουτσίρα, τους
 δασκάλους μας μ. Σόλωντα Τσουλόγκα και μ. Κυριάκο Κυπριανού και τον κ. Αντώνη
 Κουτσίρα

Α' Τάξη Γυμνασίου με τον μ. Γυμνασιάρχη μας Γεοργκλή Γεοργκλή, με τη μ. Ελένη
 Παββίδου, τον μ. Γιώργο Χατζηγεωργίου, τον μ. Θησεία Βασιλόγλη, τον κ. Νίκο
 Παροπουλάκη και τον κ. Σπυρίδα Αθανασίου

3^η Τάξη Γυμνασίου με τη κ. Βαρσούλλα Τριετοῦ, τον κ. Γεώργιο Χατζηγεωργίου και τη γυμνάστρια κ. Μαρίνα Μικελίδου

Θέατρο με θέμα τον Αγώνα της ΕΟΑΕΑ με τον δάσκαλό μας κ. Χρυσιόκο Νικολαΐδη

Από τις γυμναστικές επιδείξεις των σωμασθγτών μας

Τα κορίτσια της τάξης μας χορεύουν ελληνικούς χορούς

Αγαστημένοι μου συμμαθητές
και αγαστημένες μου συμμαθήτριες

Μόνο μας λείπει ο άνθρωπος

κι αν είδες, είδες, μας θυμίζει ο Οδυσσεύς Ελύτης

Πέρασαν κιόλας 45 ολόκληρα χρόνια από τη χρονιά της αποφοίτησής μας από το Γυμνάσιο Λευκοτριόικου. Σαν να ήταν χτες. Πώς πέρασαν όλα αυτά τα χρόνια; Ο συμμαθητής μας ο Γέροντας Ερασιώ πέρασε μού θυμισε κάτι που ίσως όλοι θέλουμε να ξεχάσουμε, ότι δηλαδή διατύσαμε το μεγαλύτερο μέρος της επίγειας ζωής μας. Κι όμως, παρόλες τις συμπληγάδες που βρέθηκαν στο διάβα μας, είναι χρόνο μετά την αποφοίτησή μας, δόξα τω Θεώ είμαστε καλά και διατηρούμε τους δεσμούς αγάπης και αλληλεγγύης που συνισπλάττηκαν στα χρόνια που περάσαμε μαζί στο Γυμνάσιό μας. Μάλιστα, όσο μεγαλώνουμε, τόσο πιο πολύ επιθυμούμε αυτές τις συναντήσεις.

Πόια εσώτερη ανάγκη της ψυχής μας ωθεί να θέλουμε αυτό το συνισπάντημα, ενώ οι δρόμοι μας χώρισαν εδώ και τόσες δεκαετίες; Για μένα η απάντηση είναι απλή. Όλα αυτά τα χρόνια ο καθένας και η καθεμιά από μας ήταν απορροφημένος/η στο να φτιάξει τη ζωή του/της, την οικογένειά του/της, την καριέρα του/της. Κάποιους μπορεί να τους θάρπιασαν οι παλιότητες, οι ξένες, οι άθρρωτοι οι ξένοι, το διαφορετικό. Αφού σαν τον μυθικό Οδυσσεύα ο καθένας από μας «πολλάν δ' αθρώπων ίδεε, όσταν και νόον έντω», συνειδητοποιήσαμε ότι οι παιδικές και εφηβικές φιλίες είναι αυτές που μας σπυράττισαν ανεξίτηλα για όλη τη ζωή μας. Ξεβόλλου, η φιλία σαν μέγισμα ψυχών εμφανίζεται στην εφηβική ηλικία. Άρα, οι ψυχές μας ενώθηκαν και από τότε μια αόρατη κλωστή μάς δένει για όλη τη ζωή μας.

Μ'νη μας η μεσαρότικη μάς επιτάσσει να μην την ξεχάσουμε. Να μην ξεχάσουμε τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές μας που χάσαμε στην πορεία. Τα παλληκαριάκια μας που γίνανε ήρωες μέσα στη φωτιά του παλέμου, τον Πέτρο Βελούση, τον Έκτορα Κτωρή, τον Άντρο Μακρίδη, τον Βασίλη Χατζήστοκαλλή και τον αγνοούμενο συμμαθητή μας Πάριτσκο Μηνιά. Να θυμόμαστε και να μνημονεύουμε τον καθηγητή μας Σωτήρη Μεγαρήλ που πραγματικά θυσιάστηκε για τους μαθητές του, ενώ μπορούσε να διασωθεί. Τις

φίλες μας Φούλα Χριστοδούλου, Δημητρά Τρηγορίου, Σωτηρούλα Πάτσιά
Παναγιώτα Κονιαρή που έφυγαν νωρίς.

Λιανία η μνήμη τους. Ας ανασταίνονται εν ειρήνη. Εμείς πρέπει να μην
αφήσουμε τη λήθη να σκεπάσει το πέρασμά τους από αυτή τη γη. Ήθε ο καλός
Θεός να τους/τις έχει κατατάξει σε τόπο φωτεινό, σε τόπο αναστήσεως.

Έχουμε, όμως, και δυο συμμαθητές που αγρυπνούν και προσεύχονται για μας
στο Περιβόλι της Παναγίας μας, στο Άγιο Όρος: τον Γέροντα Γεωργίου Βασιλή
Κουτσού, Αγιόμνημο της Μεγίστης Μονής Βατοπαδίου και τον μοναχό
Γαβριήλ (Μιχαλάκη Τόλλου) της Μονής Διονυσίου, που είναι μεγάλη ευλογία
για την τάξη μας.

Η Παναγία να μας σκέπει και να μας δυναμώνει όλους στον αγώνα μας.

Καλή επιστροφή στη γη μας.

Καλή Λευτεριά!

Ζήνα Λουκάδρου Πάτσιδη

Δημόφρος Λευκουόκου

- Για την ετοιμασία του Απαρτηστικού αυτού Λευκάματος ευχαριστώ τη συνεργάτιδά μου κ. Έλενα Δημητρίου, για τη βοήθειά της στη σελιδοποίηση, τις κ. Σοφρούλα Χριστοφόρου Πιλεκάνου και Λίλια Κατρίτση για τις φωτογραφίες, τη Μουσικό μας κ. Μάριω Βεζηντάρη Μήτση για την καθοδήγησή της και κυρίως τη συμμαθητριά μας κ. Ζήνα Κουρή Μπουτόρα που ανέλαβε την έκδοσή του.

*Φωτογραφίες με συμμετέχουσες και οργανωτήτριές μας κατά την τελευταία
συνεδρίασή μας στο Δημοσιογραφικό Χώρο
3 Δεκεμβρίου 2017*

